

Hej Emma och studenterna!

Hoppas ni haft en bra visning och att ni fick med er lite tankar från filmen!

Jag och William påbörjade arbetet med det som kom att bli Blybarnen redan 2004 när vi gick en folkhögskolekurs i Biskops-Arnö regi på plats i Valparaíso i Chile. Vår lärare där kom till oss en dag och undrade om vi hade hört talas om vad som hänt i Arica och vad Boliden ställt till med. Redan vid den tidpunkten var det här gamla nyheter, och vi hade båda läst något om det för ett antal år sedan, men det var inget vi hade någon större koll på.

Vi bestämde oss för att åka upp till Arica. På plats träffade vi snart några familjer som vi ganska snabbt lärde känna ganska väl. Jocelyns familj var de vi kom närmast. Den gången var Jocelyn bara elva år, och vi visste nog inte att hon skulle få en sån roll som hon fick när vi träffade henne första gången. Men så är det nog ofta med dokumentärfilm.

Vi gjorde en kortare film för skolan (30 min) men kände när vi var klara med den att vi inte var klara. Vi ville berätta mer och ta reda på mer om vad som hänt. Så vi sökte till ännu en folkhögskolekurs, och så började en period av resor mellan Sverige och Chile. Vi slet ganska länge med att hitta rätt vinkel på filmen. Vi ville inte att det skulle bli en typisk nord-syd-konflikt som bara visar offer i ett land och ett "ont" företag i ett annat.

Nyckeln till det hela kom när vi träffade Rolf och han gick med på att åka med oss tillbaka till Chile. Resan med honom som vi företog oss 2008 var något alldeles speciellt. Nu hade vi möjligheten att på ett sätt bli guide i historiens fotspår och få svar på många av de frågor vi hade, direkt från källan.

Det var en märklig och tung resa vi gjorde med Rolf. Vi var väl förberedda och hade en lista på scener vi ville få till, platser som skulle besökas, personer vi ville att han skulle träffa, och inte minst, frågor som skulle ställas vid rätt tidpunkt. Jag(Lars) höll avsiktligt lite avstånd till honom under resan för att inte komma för nära honom som person och få sympatier som skulle kunna komma i vägen för konfrontationer. Det var svårt, nästan omöjligt, för han är en trevlig och fin person och resan var ju vår gemensamma upplevelse. Men vi hittade ändå en bra balans gentemot varandra och kunde nog koppla bort lite av jobbet när kameran inte rullade.

De möten som vi ordnade var något som oroade oss. Vi visste inte hur folk skulle reagera när den träffade en person som på ett sätt orsakat allt det hemska i Arica och allt dessa personer genomlevt. Vi hade faktiskt möjliga flyktplaner planerade, något som skulle visa sig helt onödigt, för som ni sett i filmen mottogs han snarare med tacksamhet än med skuldbeläggande. Det är något som än idag berör mig väldigt djupt, och ärligt talat blir jag inte helt klok på det.

Vad tänker ni om detta?

Filmerna visades på SVT i november 2009, och en ganska stor debatt följde. Vi blev inbjudna att visa filmerna i Riksdagen och miljöministern uttalade sig om Bolidens

moraliska ansvar. Men sen blev det tyst. Vi var besvikna och kände oss naiva som trodde att vi faktiskt skulle kunna åstadkomma någon verklig skillnad.

Vi blev kontaktade av advokaterna i september 2011. Sen skedde allt väldigt fort. Samma månad reste vi med dem tillbaka till Arica och hjälpte dem att komma i kontakt med olika personer vi lärt känna. Och filmandet av uppföljaren började. Sedan dess har det varit en lång väntan och mycket ovisshet. Det var inte klart att det fanns en rättsprocess som var möjlig att driva, men tillslut bestämde de sig för att ge det ett försök och i september lämnades stämningsansökan mot Boliden in.

Det är en ganska överklig känsla att det har nått ända hit. Och ännu mer otroligt när advokaterna säger att utan vår film hade det aldrig blivit någon rättsprocess. Det är bra att vara naiv och tro att man kan göra skillnad. Ta med er det =)

Vi fortsätter jobbet med tvåan och tror att det kan bli en spännande film, oavsett hur det går i rättprocessen. Vi hoppas att Rolf vill medverka även i nästa film och vi kommer att åka tillbaka till Arica för att kunna fortsätta berätta om vad som händer där: vad rättprocessen betyder för de som inkluderats och för de som tyvärr inte kunde vara med i stämningen mot Boliden. Håll ögonen öppna för fortsättningen och läs gärna den artikelserie som DN publicerade i samband med att stämningen offentliggjordes i september!

Lars och William